Parlament Ewropew
2019-2024

Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u l-Ugwaljanza bejn is-Sessi

2023/0311(COD)

20.11.2023

ABBOZZ TA' OPINJONI

tal-Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u l-Ugwaljanza bejn is-Sessi

għall-Kumitat għall-Impjiegi u l-Affarijiet Soċjali

dwar il-proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li tistabbilixxi l-Kard Ewropea tad-Diżabilità u l-Kard Ewropea għall-Parkeġġ għall-persuni b'diżabilità
COM(2023)0512 - C9-0328/2023

Rapporteur għal opinjoni: Rosa Estaràs Ferragut

PA_Legam

EMENDI

Il-Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi jistieden lill-Kumitat għall-Impjiegi u l-Affarijiet Soċjali, bħala l-kumitat responsabbli, biex iqis dan li ġej:

Emenda 1
Proposta għal direttiva
Premessa 6

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
(6) L-għan tal-UNCRPD huwa li tippromwovi, tipproteġi u tiżgura t-tgawdija sħiħa u ugwali tad-drittijiet tal-bniedem u tal-libertajiet fundamentali kollha mill-persuni kollha b'diżabilità, u li tippromwovi r-rispett għad-dinjità inerenti tagħhom, u b'hekk tiżgura l-parteċipazzjoni u l-inklużjoni sħiħa u effettiva tagħhom fis-soċjetà fuq bażi ugwali ma' oħrajn. Il-UNCRPD tirrikonoxxi wkoll l-importanza tal-ħtieġa li jittieħdu miżuri xierqa biex tiġi żgurata l-aċċessibbiltà għall-persuni b'diżabilità**.**	(6) L-għan tal-UNCRPD huwa li tippromwovi, tipproteġi u tiżgura t-tgawdija sħiħa u ugwali tad-drittijiet tal-bniedem u tal-libertajiet fundamentali kollha mill-persuni kollha b'diżabilità, u li tippromwovi r-rispett għad-dinjità inerenti tagħhom, u b'hekk tiżgura l-parteċipazzjoni u l-inklużjoni sħiħa u effettiva tagħhom fis-soċjetà fuq bażi ugwali ma' oħrajn. Il-UNCRPD tirrikonoxxi wkoll l-importanza tal-ħtieġa li jittieħdu miżuri xierqa biex tiġi żgurata l-aċċessibbiltà ***universali*** għall-persuni b'diżabilità ***u biex jiġi żgurat li l-persuni b'diżabilità jgawdu minn mobbiltà personali bl-akbar indipendenza possibbli;***

Or. en

Ġustifikazzjoni

Ensuring universal accessibility. According to Article 9 of the CRPD, the European Disability Card should be issued on a tangible and digital medium, in both cases universally accessible, including cognitive accessibility conditions. Ensuring universal accessibility. According to Article 9 of the CRPD, the European Disability Card should be issued on a tangible and digital medium, in both cases universally accessible, including cognitive accessibility conditions. Non-discrimination of persons with disabilities. Persons with disabilities should enjoy all rights on the same basis as others. This includes being able to enjoy the free movement of persons without obstacles to their movement and with the individual support that each person needs.

Emenda 2
Proposta għal direttiva
Premessa 7a (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	(7a) Il-mandat ta' ugwaljanza u nondiskriminazzjoni li jinsab fl-Artikolu 5 tas-CRPD huwa rilevanti, peress li l-Karta Ewropea tad-Diżabilità hija maħsuba biex taċċellera l-ugwaljanza tal-persuni b'diżabilità permezz ta' rikonoxximent globali fi ħdan l-UE, fil-pajjiżi membri tagħha u bejniethom.

Or. en

Ġustifikazzjoni

Segwitu tal-mandat tas-CRPD. Ir-regolamentazzjoni tal-Karta Ewropea tad-Diżabilità trid titwettaq skont id-dispożizzjonijiet tal-Konvenzjoni Internazzjonali dwar id-Drittijiet tal-Persuni b'Diżabilità, trattat internazzjonali li jorbot lill-Unjoni Ewropea, fl-artikoli kollha tagħha. Nondiskriminazzjoni ta' persuni b'diżabilità. Il-persuni b'diżabilità jenħtieġ li jgawdu d-drittijiet kollha fuq l-istess bażi bħall-oħrajn. Dan jinkludi l-fatt li jkunu jistgħu jgawdu l-moviment liberu tal-persuni mingħajr xkiel għall-moviment tagħhom u bl-appoġġ individwali li kull persuna teħtieġ.

Emenda 3
Proposta għal direttiva
Premessa 8a (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	(8a) Is-CRPD tiddikjara fl-Artikolu 18, iddedikat għal-Libertà tal-moviment u n-nazzjonalità, li l-Istati Partijiet għandhom jirrikonoxxu d-drittijiet tal-persuni b'diżabilità għal-libertà tal-moviment, għal-libertà li jagħżlu r-residenza tagħhom u għan-nazzjonalità, fuq bażi ugwali ma' oħrajn, inkluż billi l-iżgurar li l-persuni b'diżabilità ma jiġux imċaħħda, abbażi ta' diżabilità, mill-kapaċità tagħhom li jiksbu, jippossjedu u jużaw dokumentazzjoni tan-nazzjonalità tagħhom jew dokumentazzjoni oħra ta' identifikazzjoni, jew li jutilizzaw proċessi

rilevanti bħal proċeduri ta' immigrazzjoni, li jistgħu jkunu meħtieġa biex jiffaċilitaw eżerċizzju tad-dritt għal-libertà tal-moviment.

Or. en

Ġustifikazzjoni

Segwitu tal-mandat tas-CRPD. Ir-regolamentazzjoni tal-Karta Ewropea tad-Diżabilità trid titwettaq skont id-dispożizzjonijiet tal-Konvenzjoni Internazzjonali dwar id-Drittijiet tal-Persuni b'Diżabilità, trattat internazzjonali li jorbot lill-Unjoni Ewropea, fl-artikoli kollha tagħha. Nondiskriminazzjoni ta' persuni b'diżabilità. Il-persuni b'diżabilità jenħtieġ li jgawdu d-drittijiet kollha fuq l-istess bażi bħall-oħrajn. Dan jinkludi l-fatt li jkunu jistgħu jgawdu l-moviment liberu tal-persuni mingħajr xkiel għall-moviment tagħhom u bl-appoġġ individwali li kull persuna teħtieġ.

Emenda 4
Proposta għal direttiva
Premessa 12a (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	(12a) Il-fatt li tkun mara huwa fattur li jaffettwa d-dimensjonijiet kollha, inklużi l-mobbiltà u l-moviment liberu, u għalhekk irid jitqies sabiex din il-leġiżlazzjoni tikkontribwixxi għar-rikonoxximent tad-drittijiet tan-nisa u l-bniet b'diżabilità, l-ommijiet u dawk li jieħdu ħsieb il-persuni b'diżabilità u tipproteġihom minn diskriminazzjoni intersezzjonali.

Or. en

Ġustifikazzjoni

Ħtieġa għal protezzjoni aktar b'saħħitha tan-nisa b'diżabilità. In-nisa u l-bniet b'diżabilità, l-ommijiet u dawk li jieħdu ħsieb il-persuni b'diżabilità huma grupp ta' popolazzjoni f'riskju akbar ta' esklużjoni minħabba fatturi intersezzjonali.

Emenda 5
Proposta għal direttiva
Premessa 13a (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	(13a) L-Unjoni Ewropea rratifikat il-Konvenzjoni dwar il-Prevenzjoni u l-Ġlieda Kontra l-Vjolenza fuq in-Nisa u l-Vjolenza Domestika, il-Konvenzjoni ta' Istanbul.

Or. en

Ġustifikazzjoni

Ħtieġa għal protezzjoni aktar b'saħħitha tan-nisa b'diżabilità. Il-Karta Ewropea tad-Diżabilità jenħtieġ li tinkludi status preferenzjali għan-nisa u l-bniet b'diżabilità li jkunu vittmi ta' vjolenza u abbuż, li tagħtihom attenzjoni urġenti bħala dawk li huma l-aktar f'riskju, sabiex tkun tista' tittieħed azzjoni preventiva.

Emenda 6
Proposta għal direttiva
Premessa 15

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
(15) Flimkien ma' ostakli ***fiżiċi u oħrajn*** fl-aċċess kemm għall-ispazji pubbliċi kif ukoll għal dawk privati, l-ispejjeż għoljin huma fattur ewlieni li jiskoraġġixxi lil ħafna persuni b'diżabilità milli jivvjaġġaw[48], minħabba li għandhom ħtiġijiet speċifiċi u jistgħu jirrikjedu wkoll persuna/i li jakkumpanjawhom jew li jassistuhom inklużi dawk rikonoxxuti bħala assistent(i) personali f'konformità mal-leġiżlazzjoni jew il-prattiki nazzjonali, u dan jagħmel il-kostijiet tal-ivvjaġġar tagħhom ogħla minn dawk għall-persuni mingħajr diżabilità[49]. In-nuqqas ta' rikonoxximent tal-istatus ta' diżabilità fi Stati Membri oħra jista' jillimita l-aċċess tagħhom għal kundizzjonijiet speċjali, bħal aċċess liberu jew tariffi mnaqqsa, jew trattament preferenzjali u dan għandu impatt fuq il-kostijiet, il-ħajja u l-għażliet tal-ivvjaġġar tagħhom.	(15) Flimkien ma' ostakli ***viżibbli u inviżibbli*** fl-aċċess kemm għall-ispazji pubbliċi kif ukoll għal dawk privati, l-ispejjeż għoljin huma fattur ewlieni li jiskoraġġixxi lil ħafna persuni b'diżabilità milli jivvjaġġaw 48, minħabba li għandhom ħtiġijiet speċifiċi u jistgħu jirrikjedu wkoll persuna/i li jakkumpanjawhom jew li jassistuhom inklużi dawk rikonoxxuti bħala assistent(i) personali f'konformità mal-leġiżlazzjoni jew il-prattiki nazzjonali, u dan jagħmel il-kostijiet tal-ivvjaġġar tagħhom ogħla minn dawk għall-persuni mingħajr diżabilità 49. In-nuqqas ta' rikonoxximent tal-istatus ta' diżabilità fi Stati Membri oħra jista' jillimita l-aċċess tagħhom għal kundizzjonijiet speċjali, bħal aċċess liberu jew tariffi mnaqqsa, jew trattament preferenzjali u dan għandu impatt fuq il-kostijiet, il-ħajja u l-għażliet tal-ivvjaġġar tagħhom. ***Bl-istess mod, in-nuqqas ta' għarfien dwar l-aċċessibbiltà fiżika,***

psikosoċjali, konjittiva u sensorja hija art fertili għal imġiba diskriminatorja.

[48] Sejbiet mir-Rapport Finali bbażati fuq Stħarriġ immirat lejn l-OSĊ fil-livell tal-UE; Shaw u Coles, "Disability, holiday making and the tourism industry in the UK: a preliminary survey", 25(3) Tourism Management (2004) 397-403; Eugénia Lima Devile u Andreia Antunes Moura (2021), Travel by People With Physical Disabilities: Constraints and Influences in the Decision-Making Process.

[49] McKercher u Darcy (2018), Re-conceptualizing barriers to travel by people with disabilities, Tourism Management Perspectives, 59-66. [More for Explanatory Memorandum?]

[48] Sejbiet mir-Rapport Finali bbażati fuq Stħarriġ immirat lejn l-OSĊ fil-livell tal-UE; Shaw u Coles, "Disability, holiday making and the tourism industry in the UK: a preliminary survey", 25(3) Tourism Management (2004) 397-403; Eugénia Lima Devile u Andreia Antunes Moura (2021), Travel by People With Physical Disabilities: Constraints and Influences in the Decision-Making Process.

[49] McKercher u Darcy (2018), Re-conceptualizing barriers to travel by people with disabilities, Tourism Management Perspectives, 59-66. [More for Explanatory Memorandum?]

Or. en

Ġustifikazzjoni

Ensuring universal accessibility. Under Article 9 of the CRPD, the European Disability Card should be issued on a universal tangible and digital medium, including cognitive accessibility conditions, to avoid indeterminacy and discriminatory situations for persons with disabilities who are victims of barriers that do not have to do with physical aspects (such as persons with mental health problems) and which, if not specified, will continue to be committed, since the question of what is or is not a barrier will be subject to the subjective interpretation of those who have to implement the rule.

Emenda 7
Proposta għal direttiva
Premessa 16a (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	(16a) Jeħtieġ li niffaċċjaw in-nuqqas kbir ta' għarfien dwar l-aċċessibbiltà psikosoċjali, u għalhekk ma tittieħed l-ebda miżura individwali u strutturali biex jiġu eliminati l-ostakli li jxekklu jew ifixkluha, inklużi l-ostakli attitudninali, amministrattivi u sistemiċi jew simboliċi, sabiex jgħinu fil-ġlieda kontra l-istigma u preġudizzji li jwasslu għal

diskriminazzjoni, vjolenza, abbuż, esklużjoni soċjali u segregazzjoni, li jikkostitwixxu ostakli għall-eżerċizzju effettiv tad-drittijiet tal-persuni b'diżabilità u ma jiffavorixxux ir-rispett għall-awtonomija, ir-rieda u l-preferenzi tagħhom.

Or. en

Ġustifikazzjoni

Ħtieġa għal protezzjoni aktar b'saħħitha tan-nisa b'diżabilità. Il-Karta Ewropea tad-Diżabilità jenħtieġ li tinkludi status preferenzjali għan-nisa u l-bniet b'diżabilità li jkunu vittmi ta' vjolenza u abbuż, li tagħtihom attenzjoni urġenti bħala dawk li huma l-aktar f'riskju, sabiex tkun tista' tittieħed azzjoni preventiva.

Emenda 8
Proposta għal direttiva
Premessa 19

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
(19) Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill 98/376/KE[51] pprevediet mudell Ewropew ta' kard għall-parkeġġ għall-persuni b'diżabilità, li ffaċilita r-rikonoxximent tal-kard għall-parkeġġ madwar l-Istati Membri. Madankollu, l-implimentazzjoni tagħha u l-inklużjoni ta' żidiet jew devjazzjonijiet speċifiċi nazzjonali mill-mudell irrakkomandat wasslu għal varjetà ta' kards differenti. Dan ifixkel ir-rikonoxximent transfruntier tal-kards madwar l-Istati Membri, u jxekkel l-aċċess ta' persuni b'diżabilità għall-kundizzjonijiet tal-parkeġġ ipprovduti u l-faċilitajiet riżervati għall-persuni b'diżabilità li huma detenturi ta' kard għall-parkeġġ fi Stati Membri oħra. Barra minn hekk, ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill ma ġietx aġġornata biex tirrifletti l-iżviluppi teknoloġiċi u ta' diġitalizzazzjoni li qegħdin isiru bħalissa. L-Istati Membri jesperjenzaw ukoll problemi ta' frodi u falsifikazzjoni tal-kards, peress li l-format normalment huwa pjuttost sempliċi u	(19) Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill 98/376/KE pprevediet mudell Ewropew ta' kard għall-parkeġġ għall-persuni b'diżabilità, li ffaċilita r-rikonoxximent tal-kard għall-parkeġġ madwar l-Istati Membri, Madankollu, l-implimentazzjoni tagħha u l-inklużjoni ta' żidiet jew devjazzjonijiet speċifiċi nazzjonali mill-mudell irrakkomandat wasslu għal varjetà ta' kards differenti. Dan ifixkel ir-rikonoxximent transfruntier tal-kards madwar l-Istati Membri, u jxekkel l-aċċess ta' persuni b'diżabilità għall-kundizzjonijiet tal-parkeġġ ipprovduti u l-faċilitajiet riżervati għall-persuni b'diżabilità li huma detenturi ta' kard għall-parkeġġ fi Stati Membri oħra. Barra minn hekk, ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill ma ġietx aġġornata biex tirrifletti l-iżviluppi teknoloġiċi u ta' diġitalizzazzjoni li qegħdin isiru bħalissa. L-Istati Membri jesperjenzaw ukoll problemi ta' frodi u falsifikazzjoni tal-kards, peress li l-format normalment huwa pjuttost sempliċi u

faċilment falsifikat u fil-prattika differenti f'kull Stat Membru, u dan jagħmilha diffiċli li jiġi vverifikat.	faċilment falsifikat u fil-prattika differenti f'kull Stat Membru, u dan jagħmilha diffiċli li jiġi vverifikat. ***L-aċċess għas-servizzi jenħtieġ li jkun istantanju mingħajr ma tkun meħtieġa applikazzjoni ġdida f'każ ta' ċaqliq f'pajjiż ieħor.***
[51] Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tal-4 ta' Ġunju 1998 dwar kard għall-parkeġġ għall-persuni b'diżabilità (ĠU L 167, 12.6.1998, p. 25), kif adattata mir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tat-3 ta' Marzu 2008 minħabba l-adeżjoni tar-Repubblika tal-Bulgarija, ir-Repubblika Ċeka, ir-Repubblika tal-Estonja, ir-Repubblika ta' Ċipru, ir-Repubblika tal-Latvja, ir-Repubblika tal-Litwanja, ir-Repubblika tal-Ungerija, ir-Repubblika ta' Malta, ir-Repubblika tal-Polonja, ir-Repubblika tar-Rumanija, ir-Repubblika tas-Slovenja u r-Repubblika Slovakka ĠU L 63/43, 7.3.2008.	[51] Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tal-4 ta' Ġunju 1998 dwar kard għall-parkeġġ għall-persuni b'diżabilità (ĠU L 167, 12.6.1998, p. 25), kif adattata mir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tat-3 ta' Marzu 2008 minħabba l-adeżjoni tar-Repubblika tal-Bulgarija, ir-Repubblika Ċeka, ir-Repubblika tal-Estonja, ir-Repubblika ta' Ċipru, ir-Repubblika tal-Latvja, ir-Repubblika tal-Litwanja, ir-Repubblika tal-Ungerija, ir-Repubblika ta' Malta, ir-Repubblika tal-Polonja, ir-Repubblika tar-Rumanija, ir-Repubblika tas-Slovenja u r-Repubblika Slovakka ĠU L 63/43, 7.3.2008.

Or. en

Ġustifikazzjoni

Nondiskriminazzjoni ta' persuni b'diżabilità. Il-persuni b'diżabilità jenħtieġ li jgawdu d-drittijiet kollha fuq l-istess bażi bħall-oħrajn. Dan jinkludi l-fatt li jkunu jistgħu jgawdu l-moviment liberu tal-persuni mingħajr xkiel għall-moviment tagħhom u bl-appoġġ individwali li kull persuna teħtieġ.

Emenda 9
Proposta għal direttiva
Premessa 24

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
(24) Eżempji ta' kundizzjonijiet speċjali jew ta' trattament preferenzjali jinkludu aċċess mingħajr ħlas, tariffi jew pedaġġi mnaqqsa tat-/pontijiet/mini, aċċess prijoritarju, siġġijiet dežinjati f'parks u żoni pubbliċi oħra, siġġijiet aċċessibbli f'avvenimenti kulturali jew pubbliċi, assistenza personali, annimali ta' assistenza, assistenza fil-bajjiet biex jinżlu	(24) Eżempji ta' kundizzjonijiet speċjali jew ta' trattament preferenzjali jinkludu aċċess mingħajr ħlas, tariffi jew pedaġġi mnaqqsa tat-/pontijiet/mini, aċċess prijoritarju, siġġijiet dežinjati f'parks u żoni pubbliċi oħra, siġġijiet aċċessibbli f'avvenimenti kulturali jew pubbliċi, assistenza personali, annimali ta' assistenza, assistenza fil-bajjiet biex jinżlu

fl-ilma, appoġġ (bħall-aċċess għall-braille, gwidi awdjo, interpretar bil-lingwa tas-sinjali), għotjiet ta' għajnuna jew assistenza, self ta' siġġu tar-roti, self ta' siġġu tar-roti li jżomm f'wiċċ l-ilma, il-ksib ta' informazzjoni turistika f'formati aċċessibbli, l-użu ta' skuter għall-mobbiltà fit-toroq jew ta' siġġu tar-roti fil-korsiji għaċ-ċiklisti mingħajr ma jingħataw multa, eċċ. Il-kundizzjonijiet u l-faċilitajiet tal-parkeġġ jinkludu parkeġġ estiż jew parkeġġ riżervat. Fir-rigward tas-servizzi tat-trasport tal-passiġġieri, minbarra l-kundizzjonijiet speċjali jew it-trattament preferenzjali offrut lill-persuni b'diżabilità, f'konformità mal-leġiżlazzjoni jew il-prattiki nazzjonali, l-annimali tal-għajnuna, l-assistenti personali jew persuni oħra li jakkumpanjaw jew li jgħinu lill-persuni b'diżabilità (jew b'mobbiltà mnaqqsa) jistgħu jivvjaġġaw mingħajr ħlas jew ipoġġu, fejn ikun prattiku, ħdejn il-persuna b'diżabilità.	fl-ilma, appoġġ (bħall-aċċess għall-braille, gwidi awdjo, interpretar bil-lingwa tas-sinjali), għotjiet ta' għajnuna jew assistenza, self ta' siġġu tar-roti, self ta' siġġu tar-roti li jżomm f'wiċċ l-ilma, il-ksib ta' informazzjoni turistika f'formati aċċessibbli, l-użu ta' skuter għall-mobbiltà fit-toroq jew ta' siġġu tar-roti fil-korsiji għaċ-ċiklisti mingħajr ma jingħataw multa, eċċ. Il-kundizzjonijiet u l-faċilitajiet tal-parkeġġ jinkludu parkeġġ estiż jew parkeġġ riżervat. Fir-rigward tas-servizzi tat-trasport tal-passiġġieri, minbarra l-kundizzjonijiet speċjali jew it-trattament preferenzjali offrut lill-persuni b'diżabilità, f'konformità mal-leġiżlazzjoni jew il-prattiki nazzjonali, l-annimali tal-għajnuna, l-assistenti personali jew persuni oħra li jakkumpanjaw jew li jgħinu lill-persuni b'diżabilità (jew b'mobbiltà mnaqqsa) jistgħu jivvjaġġaw mingħajr ħlas jew ipoġġu, fejn ikun prattiku, ħdejn il-persuna b'diżabilità. ***Fir-rigward tal-adozzjoni ta' miżuri effettivi biex tiġi żgurata l-mobbiltà, jeħtieġ li tiġi kkunsidrata l-aċċessibbiltà għall-persuni b'diżabilità fil-mezzi differenti tat-trasport pubbliku (ferrovija, ajruplan, eċċ.) u li jeħtieġu jużaw is-siġġu tar-roti proprju tagħhom minħabba l-ispeċjalizzazzjoni meħtieġa biex tiggarantixxi s-sigurtà tagħhom.***

Or. en

Ġustifikazzjoni

Nondiskriminazzjoni ta' persuni b'diżabilità. Il-persuni b'diżabilità jenħtieġ li jgawdu d-drittijiet kollha fuq l-istess bażi bħall-oħrajn. Dan jinkludi l-fatt li jkunu jistgħu jgawdu l-moviment liberu tal-persuni mingħajr xkiel għall-moviment tagħhom u bl-appoġġ individwali li kull persuna teħtieġ. L-iżgurar ta' aċċessibbiltà universali, skont l-Artikolu 9 tas-CRPD, f'koerenza mal-Emendi preċedenti.

Emenda 10
Proposta għal direttiva
Premessa 28a (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	(28a) Huwa imperattiv li titqies il-vjolenza abbażi tal-ġeneru li n-nisa u l-bniet Ewropej b'diżabilità huma l-aktar esposti għaliha. Dan ifisser li l-aċċess għar-riżorsi, il-mekkaniżmi u l-benefiċċji biex tiġi miġġielda u mitigata din il-pjaga jrid ikun garantit fl-UE kollha, b'reazzjoni għall-ħtiġijiet ta' protezzjoni u appoġġ tan-nisa u l-bniet b'diżabilità, l-ommijiet u dawk li jieħdu ħsiebhom li huma vittmi ta' vjolenza, abbuż u trattament ħażin.

Or. en

Ġustifikazzjoni

Ħtieġa għal protezzjoni aktar b'saħħitha tan-nisa b'diżabilità. Il-Karta Ewropea tad-Diżabilità jenħtieġ li tinkludi status preferenzjali għan-nisa u l-bniet b'diżabilità li jkunu vittmi ta' vjolenza u abbuż, li tagħtihom attenzjoni urġenti bħala dawk li huma l-aktar f'riskju, sabiex tkun tista' tittieħed azzjoni preventiva.

Emenda 11
Proposta għal direttiva
Premessa 36a (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	(36a) Fir-rigward tal-adozzjoni ta' miżuri effettivi biex tiġi żgurata l-mobbiltà, jeħtieġ li tiġi kkunsidrata l-aċċessibbiltà għall-persuni b'diżabilità fil-mezzi differenti tat-trasport pubbliku (ferrovija, ajruplan, eċċ.) u li jeħtieġu jużaw is-siġġu tar-roti proprju tagħhom minħabba l-ispeċjalizzazzjoni meħtieġa biex tiggarantixxi s-sigurtà tagħhom.

Or. en

Ġustifikazzjoni

Nondiskriminazzjoni ta' persuni b'diżabilità. Il-persuni b'diżabilità jenħtieġ li jgawdu d-drittijiet kollha fuq l-istess bażi bħall-oħrajn. Dan jinkludi l-fatt li jkunu jistgħu jgawdu l-

moviment liberu tal-persuni mingħajr xkiel għall-moviment tagħhom u bl-appoġġ individwali li kull persuna teħtieġ.

Emenda 12
Proposta għal direttiva
Artikolu 1 – paragrafu 1 – punt aa (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	(aa) Il-kundizzjonijiet meħtieġa biex tiġi promossa l-ugwaljanza għall-persuni b'diżabilità u biex jikkontribwixxu għall-moviment liberu tagħhom fl-UE, mingħajr ostakli għall-moviment liberu u bl-appoġġi individwali li kull persuna teħtieġ, billi jipproġettaw il-pedament bażiku tal-UE, il-mobbiltà libera, lill-persuni kollha b'diżabilità , li s'issa qed jiffaċċjaw żvantaġġi severi f'dan il-qasam.

Or. en

Ġustifikazzjoni

Segwitu tal-mandat tas-CRPD. Ir-regolamentazzjoni tal-Karta Ewropea tad-Diżabilità trid titwettaq skont id-dispożizzjonijiet tal-Konvenzjoni Internazzjonali dwar id-Drittijiet tal-Persuni b'Diżabilità, trattat internazzjonali li jorbot lill-Unjoni Ewropea, fl-artikoli kollha tagħha.

Emenda 13
Proposta għal direttiva
Artikolu 2 – paragrafu 1 – inċiż 3a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	– Servizzi ta' informazzjoni u pariri għan-nisa b'diżabilità, b'attenzjoni speċjali għan-nisa u l-bniet li jkunu vittmi ta' vjolenza u abbuż.

Or. en

Ġustifikazzjoni

Ħtieġa għal protezzjoni aktar b'saħħitha tan-nisa b'diżabilità. Il-Karta Ewropea tad-

Diżabilità jenħtieġ li tinkludi status preferenzjali għan-nisa u l-bniet b'diżabilità li jkunu vittmi ta' vjolenza u abbuż, li tagħtihom attenzjoni urġenti bħala dawk li huma l-aktar f'riskju, sabiex tkun tista' tittieħed azzjoni preventiva.

Emenda 14

Proposta għal direttiva
Artikolu 2 – paragrafu 1 – inċiż 3b (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	– Servizzi ta' protezzjoni f'emerġenzi umanitarji u sitwazzjonijiet ta' riskju.

Or. en

Ġustifikazzjoni

Nondiskriminazzjoni ta' persuni b'diżabilità. Il-persuni b'diżabilità jenħtieġ li jgawdu d-drittijiet kollha fuq l-istess bażi bħall-oħrajn. Aħna nemmnu li l-proposta hija ċara u dettaljata ħafna fid-definizzjoni ta' dawk l-oqsma, li ma jaqgħux fil-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva (l-Artikolu 2(2)). Min-naħa l-oħra, it-test huwa ambigwu fid-definizzjoni tal-oqsma fejn dan japplika (l-Artikolu 2(1)), li jħalli lok għal interpretazzjonijiet diverġenti. Aħna nqisu li l-proposta jenħtieġ li tkun aktar espliċita sabiex jiġu evitati traspożizzjonijiet mhux ġustifikati li jimminaw l-għan tad-Direttiva.

Emenda 15

Proposta għal direttiva
Artikolu 2 – paragrafu 1 – inċiż 3c (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	– Servizzi tal-ġustizzja, inkluża għajnuna legali b'xejn.

Or. en

Ġustifikazzjoni

Nondiskriminazzjoni ta' persuni b'diżabilità. Il-persuni b'diżabilità jenħtieġ li jgawdu d-drittijiet kollha fuq l-istess bażi bħall-oħrajn. Aħna nemmnu li l-proposta hija ċara u dettaljata ħafna fid-definizzjoni ta' dawk l-oqsma, li ma jaqgħux fil-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva (l-Artikolu 2(2)). Min-naħa l-oħra, it-test huwa ambigwu fid-definizzjoni tal-oqsma fejn dan japplika (l-Artikolu 2(1)), li jħalli lok għal interpretazzjonijiet diverġenti.

Aħna nqisu li l-proposta jenħtieġ li tkun aktar espliċita sabiex jiġu evitati traspożizzjonijiet mhux ġustifikati li jimminaw l-għan tad-Direttiva.

Emenda 16

Proposta għal direttiva
Artikolu 2 – paragrafu 1 – inċiż 3d (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	– Ir-rikonoxximent tad-diżabilità vis-à-vis l-istituzzjonijiet, l-awtoritajiet u l-politiki promossi mill-korpi kollha tal-Unjoni Ewropea, b'mod partikolari fi programmi ta' mobbiltà tal-UE (bħal ERASMUS+ u programmi oħra simili). Fil-każ ta' programmi ta' mobbiltà tal-UE, it-tul ta' żmien għandu jiġi estiż għal mill-inqas sena skolastika waħda.

Or. en

Ġustifikazzjoni

Persons with disabilities should enjoy all rights on the same basis as others. The proposal is very clear and detailed in defining those areas, which do not fall within the scope of the directive (Article 2(2)). The text is ambiguous in defining the areas where it does apply(Article 2(1)). The proposal should be more explicit in order to avoid unwarranted transpositions that undermine the objective of the directive. It is essential that the duration should be at least one academic year. Similarly, a person with a disability who moves to another Member State will be able to benefit from this recognition.

Emenda 17

Proposta għal direttiva
Artikolu 2 – paragrafu 2 – punt ca (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	(ca) Id-dispożizzjonijiet ta' dan il-paragrafu ma japplikawx f'każijiet fejn persuni b'diżabilità jmorru jaħdmu jew jistudjaw f'pajjiż ieħor tal-UE. F'dan il-każ, id-Direttiva se tiżgura aċċess temporanju għall-benefiċċji personali u

finanzjarji u l-apparati ta' assistenza meħtieġa għall-awtonomija personali filwaqt li d-diżabilità tiġi vvalutata mill-ġdid fil-pajjiż il-ġdid ta' residenza.

Or. en

Ġustifikazzjoni

Nondiskriminazzjoni ta' persuni b'diżabilità. Il-persuni b'diżabilità jenħtieġ li jgawdu d-drittijiet kollha fuq l-istess bażi bħall-oħrajn, li jinkludu l-moviment liberu tal-persuni mingħajr xkiel għall-moviment tagħhom u bl-appoġġ individwali. L-Unjoni Ewropea trid tiżgura li l-persuni kollha b'diżabilità u l-familji tagħhom ikunu jistgħu jgawdu d-dritt tagħhom għall-moviment liberu fuq bażi ugwali ma' oħrajn, inkluża l-portabbiltà tal-benefiċċji tas-sigurtà soċjali, b'mod koordinat fost l-Istati Membri tagħha, kif previst fl-Artikolu 21 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea.

Emenda 18

Proposta għal direttiva
Artikolu 2 – paragrafu 4

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
4. Din id-Direttiva ma taffettwax il-kompetenzi nazzjonali li jingħataw jew li jkunu meħtieġa li jingħataw benefiċċji speċjali jew kundizzjonijiet preferenzjali speċifiċi, bħal aċċess mingħajr ħlas, tariffi mnaqqsa, jew trattament preferenzjali għall-persuni b'diżabilità u, fejn previst, għall-persuna/i li jakkumpanjawhom jew li jgħinuhom inklużi l-assistent(i) personali tagħhom.	4. Din id-Direttiva ma taffettwax il-kompetenzi nazzjonali li jingħataw jew li jkunu meħtieġa li jingħataw benefiċċji speċjali jew kundizzjonijiet preferenzjali speċifiċi, bħal aċċess mingħajr ħlas, tariffi mnaqqsa, jew trattament preferenzjali għall-persuni b'diżabilità u, fejn previst, għall-persuna/i li jakkumpanjawhom jew li jgħinuhom inklużi l-assistent(i) personali tagħhom ***u klieb gwida u klieb tal-għajnuna***.

Or. en

Ġustifikazzjoni

Nondiskriminazzjoni ta' persuni b'diżabilità. Il-persuni b'diżabilità jenħtieġ li jgawdu d-drittijiet kollha fuq l-istess bażi bħall-oħrajn. Dan jinkludi l-fatt li jkunu jistgħu jgawdu l-moviment liberu tal-persuni mingħajr xkiel għall-moviment tagħhom u bl-appoġġ individwali li kull persuna teħtieġ.

Emenda 19

Proposta għal direttiva
Artikolu 2 – paragrafu 5

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
5. Din id-Direttiva għandha tkun mingħajr preġudizzju għad-drittijiet li l-persuni b'diżabilità jew il-persuna/i li jakkumpanjawhom jew li jgħinuhom, inklużi l-assistent(i) personali tagħhom, jistgħu jirriżultaw minn dispożizzjonijiet oħra tad-dritt tal-Unjoni jew tal-liġi nazzjonali li timplimenta l-liġi tal-Unjoni, inklużi dawk li jagħtu benefiċċji speċifiċi, kundizzjonijiet speċjali, jew trattament preferenzjali.	5. Din id-Direttiva għandha tkun mingħajr preġudizzju għad-drittijiet li l-persuni b'diżabilità jew il-persuna/i li jakkumpanjawhom jew li jgħinuhom, inkluż l-assistent(i) personali ***u klieb gwida u klieb tal-għajnuna*** tagħhom, jistgħu jirriżultaw minn dispożizzjonijiet oħra tad-dritt tal-Unjoni jew dak nazzjonali li jimplimenta d-dritt tal-Unjoni, inkluż dawk li jagħtu benefiċċji speċifiċi, kundizzjonijiet speċjali, jew trattament preferenzjali.

Or. en

Ġustifikazzjoni

Nondiskriminazzjoni ta' persuni b'diżabilità. Il-persuni b'diżabilità jenħtieġ li jgawdu d-drittijiet kollha fuq l-istess bażi bħall-oħrajn. Dan jinkludi l-fatt li jkunu jistgħu jgawdu l-moviment liberu tal-persuni mingħajr xkiel għall-moviment tagħhom u bl-appoġġ individwali li kull persuna teħtieġ.

Emenda 20

Proposta għal direttiva
Artikolu 3 – paragrafu 1 – punt ca (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	(ca) "Diskriminazzjoni fuq il-bażi ta' diżabilità" tfisser kwalunkwe distinzjoni, esklużjoni jew restrizzjoni fuq il-bażi ta' diżabbiltà li għandha l-għan jew effett li tfixkel jew ixxejjen l-għarfien, it-tgawdija jew l-eżerċitar, fuq bażi ugwali, tad-drittijiet tal-bniedem u tal-libertajiet fundamentali kollha fil-qasam politiku, ekonomiku, soċjali, kulturali, ċivili jew fi kwalunkwe qasam ieħor. Din tinkludi l-forom kollha ta' diskriminazzjoni, inkluża

ċ-ċaħda ta' aġevolezza raġonevoli.

Or. en

Ġustifikazzjoni

Huwa essenzjali li t-test leġiżlattiv jinkludi definizzjonijiet biex jinħoloq acquis komuni ta' interpretazzjoni tad-diżabilità bejn l-Istati Membri. Minħabba li l-kard hija primarjament immirata biex tiżgura t-tgawdija tal-moviment liberu ta' persuni b'diżabilità fl-UE kollha u tipprevjeni restrizzjonijiet li jillimitaw drittijiet oħra assoċjati, huwa mixtieq li jiġu inklużi definizzjonijiet tad-drittijiet, appoġġ u protezzjoni ta' persuni b'diżabilità għal dawk il-pajjiżi li għadhom lura fl-approċċ tad-drittijiet tas-CRPD biex jintegraw dawn il-kunċetti fil-leġiżlazzjoni domestika tagħhom.

Emenda 21

Proposta għal direttiva
Artikolu 3 – paragrafu 1 – punt d

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
(d) "assistent personali" huwa persuna li takkumpanja jew li tgħin lil persuni b'diżabilità li hija rikonoxxuta f'konformità mal-leġiżlazzjoni jew prattiki nazzjonali bħala tali;	(d) "assistent personali" huwa persuna li takkumpanja jew li tgħin lil persuni b'diżabilità li hija rikonoxxuta f'konformità mal-leġiżlazzjoni jew prattiki nazzjonali bħala tali; ***din il-persuna twettaq jew tassisti fil-ħidmiet tal-ħajja ta' kuljum ta' persuna oħra li ma tkunx tista' jew li teħtieġ tali assistenza. L-għan tagħha huwa li tippromwovi l-għajxien indipendenti, trawwem l-awtonomija personali u tiffaċilita l-għajxien fil-komunità. Ir-relazzjoni bejn it-tnejn hija ta' natura kuntrattwali u għandha tippreżenta profil xieraq għall-kompiti multipli li jridu jitwettqu.***

Or. en

Ġustifikazzjoni

Huwa essenzjali li t-test leġiżlattiv jinkludi definizzjonijiet biex jinħoloq acquis komuni ta' interpretazzjoni tad-diżabilità bejn l-Istati Membri. Minħabba li l-kard hija primarjament immirata biex tiżgura t-tgawdija tal-moviment liberu ta' persuni b'diżabilità fl-UE kollha u tipprevjeni restrizzjonijiet li jillimitaw drittijiet oħra assoċjati, huwa mixtieq li jiġu inklużi definizzjonijiet tad-drittijiet, appoġġ u protezzjoni ta' persuni b'diżabilità għal dawk il-pajjiżi li għadhom lura fl-approċċ tad-drittijiet tas-CRPD biex jintegraw dawn il-kunċetti fil-

leġiżlazzjoni domestika tagħhom.

Emenda 22

Proposta għal direttiva
Artikolu 3 – paragrafu 1 – punt e

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
(e) "kundizzjonijiet speċjali jew trattament preferenzjali" tfisser kundizzjonijiet speċifiċi, inklużi dawk relatati mal-kundizzjonijiet finanzjarji, jew trattament differenzjat relatat mal-assistenza u l-appoġġ bħall-aċċess mingħajr ħlas, it-tariffi mnaqqsa, u l-aċċess prijoritarju, offruti lill-persuni b'diżabilità u/jew, fejn applikabbli, lill-persuna/i li jakkumpanjawhom jew li jgħinuhom, inklużi l-assistent(i) personali jew l-***annimali*** tal-għajnuna rikonoxxuti f'konformità mal-leġiżlazzjoni jew il-prattiki nazzjonali bħala tali, irrispettivament minn jekk ikunux ipprovduti fuq bażi volontarja jew imposti minn obbligi legali;	(e) "kundizzjonijiet speċjali jew trattament preferenzjali" tfisser kundizzjonijiet speċifiċi, inklużi dawk relatati mal-kundizzjonijiet finanzjarji, jew trattament differenzjat relatat mal-assistenza u l-appoġġ bħall-aċċess mingħajr ħlas, it-tariffi mnaqqsa, u l-aċċess prijoritarju, offruti lill-persuni b'diżabilità u/jew, fejn applikabbli, lill-persuna/i li jakkumpanjawhom jew li jgħinuhom, inklużi l-assistent(i) personali jew il-***klieb*** tal-għajnuna ***jew il-klieb gwida*** rikonoxxuti f'konformità mal-leġiżlazzjoni jew il-prattiki nazzjonali bħala tali, irrispettivament minn jekk ikunux ipprovduti fuq bażi volontarja jew imposti minn obbligi legali;

Or. en

Ġustifikazzjoni

Nondiskriminazzjoni ta' persuni b'diżabilità. Il-persuni b'diżabilità jenħtieġ li jgawdu d-drittijiet kollha fuq l-istess bażi bħall-oħrajn. Dan jinkludi l-fatt li jkunu jistgħu jgawdu l-moviment liberu tal-persuni mingħajr xkiel għall-moviment tagħhom u bl-appoġġ individwali li kull persuna teħtieġ.

Emenda 23

Proposta għal direttiva
Artikolu 4 – paragrafu 1 – punt a

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
(a) Ċittadini tal-Unjoni u membri tal-familja ta' ċittadini tal-Unjoni li l-istatus	(a) Ċittadini ***u residenti*** tal-Unjoni u membri tal-familja ta' ċittadini ***u residenti***

ta’ diżabilità tagħhom ikun rikonoxxut mill-awtoritajiet kompetenti fl-Istat Membru tar-residenza tagħhom permezz ta’ ċertifikat, kard jew kwalunkwe dokument formali ieħor maħruġ f’konformità mal-kompetenzi, il-prattiki, u l-proċeduri nazzjonali, kif ukoll, fejn applikabbli, lill-persuna/i li jakkumpanjawhom jew li jassistuhom inklużi l-assistent(i) personali,	tal-Unjoni li l-istatus ta’ diżabilità tagħhom ikun rikonoxxut mill-awtoritajiet kompetenti fl-Istat Membru tar-residenza tagħhom permezz ta’ ċertifikat, kard jew kwalunkwe dokument formali ieħor maħruġ f’konformità mal-kompetenzi, il-prattiki, u l-proċeduri nazzjonali, kif ukoll, fejn applikabbli, lill-persuna/i li jakkumpanjawhom jew li jassistuhom inklużi l-assistent(i) personali, ***kif ukoll klieb gwida u klieb tal-għajnuna,***

Or. en

Ġustifikazzjoni

Nondiskriminazzjoni ta’ persuni b’diżabilità. Il-persuni b’diżabilità jenħtieġ li jgawdu d-drittijiet kollha fuq l-istess bażi bħall-oħrajn. Dan jinkludi l-fatt li jkunu jistgħu jgawdu l-moviment liberu tal-persuni mingħajr xkiel għall-moviment tagħhom u bl-appoġġ individwali li kull persuna teħtieġ.

Emenda 24

Proposta għal direttiva
Artikolu 4 – paragrafu 1 – punt ba (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	(ba) Kwalunkwe persuna b’diżabilità fattwali, skont it-tifsira ddikjarata fl-Artikolu 1 tas-CRPD, meta tirrisjedi u tiġi spostata fi Stat tal-UE differenti minn tagħha, anki jekk ma jkollhiex status ta’ diżabilità rikonoxxut mill-Istat Membru ta’ residenza tagħha.

Or. en

Ġustifikazzjoni

Nondiskriminazzjoni ta’ persuni b’diżabilità. Il-persuni b’diżabilità jenħtieġ li jgawdu d-drittijiet kollha fuq l-istess bażi bħall-oħrajn. Il-proposta targumenta li l-persuni kollha b’diżabilità koperti mis-CRPD, kif iddikjarat fl-Artikolu 1(1), jenħtieġ li jkunu protetti kontra kull tip ta’ diskriminazzjoni. Ikun inkonsistenti li l-UE tkun irratifikat dan it-Trattat Internazzjonali u fl-istess ħin tipproponi leġiżlazzjoni li tippermetti diskriminazzjoni kontra proporzjon kbir ta’ persuni b’diżabilità.

Emenda 25

Proposta għal direttiva
Artikolu 4 – paragrafu 1 – punt bb (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	(bb) Il-persuni b'diżabilità f'sitwazzjoni ta' protezzjoni internazzjonali fi Stat Membru tal-UE.

Or. en

Ġustifikazzjoni

L-UE inkorporat ir-rekwiżiti għall-eliġibbiltà għall-protezzjoni internazzjonali fil-korp ta' liġijiet tagħha stess, u espandiet il-kunċett billi ħolqot kategorija ta' persuni intitolati għal protezzjoni internazzjonali apparti mir-refuġjati, jiġifieri, il-benefiċjarji ta' protezzjoni sussidjarja.

Emenda 26

Proposta għal direttiva
Artikolu 4 – paragrafu 1 – punt bc (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	(bc) Iċ-ċittadini tal-Unjoni li għandlhom ċertifikat mediku ta' dijanjożi ta' disturb tal-ispettru tal-awtiżmu maħruġ jew ivvalidat mis-servizzi tas-saħħa appoġġati minn fondi pubbliċi.

Or. en

Ġustifikazzjoni

Many people with ASD in the EU receives a late diagnosis, without access to specialized support resources. Much of The disability assessment systems doesn't recognize autism, and it's not covered by this Directive; therefore many people with ASD do not have any disability certification, only a diagnosis, increasing, among others, isolation and exclusion. Intellectual disability is sometimes associated with ASD, but it isn't a defining part of it. This is recognized in the international classifications (DSM 5). The AM aims to comply with the provisions of resolution 2023/2728(RSP); Art. 6 and 7.

Emenda 27

Proposta għal direttiva
Artikolu 5 – paragrafu 1a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	1a. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri kollha meħtieġa biex jirrikonoxxu l-persuni kollha b'diżabilità li għandhom Kard Ewropea tad-Diżabilità bħala protetti b'mod speċjali kontra d-diskriminazzjoni fuq il-bażi ta' diżabilità, bid-dritt konsegwenti ta' aċċess fl-UE kollha għar-rimedji u l-mekkaniżmi pprovduti kontra l-ksur tad-drittijiet u n-nuqqas ta' trattament ugwali effettiv.

Or. en

Ġustifikazzjoni

Dan il-paragrafu l-ġdid iwieġeb għall-ħtieġa imperattiva li d-Direttiva tintroduċi mill-inqas miżuri konkreti biex issaħħaħ l-effettività tagħha billi tiggwida l-azzjoni tal-Istati Membri, sabiex tiżgura li tkun konformi mal-għanijiet tad-Direttiva u b'hekk tissodisfa l-mandat tas-CRPD. Nondiskriminazzjoni ta' persuni b'diżabilità. Il-persuni b'diżabilità jenħtieġ li jgawdu d-drittijiet kollha fuq l-istess bażi bħall-oħrajn. Il-persuni b'diżabilità jistgħu jgawdu l-moviment liberu tal-persuni biss jekk ikun hemm rikonoxximent sħiħ tal-istatus ta' diżabilità fl-Istati Membri kollha tal-UE.

Emenda 28

Proposta għal direttiva
Artikolu 5 – paragrafu 3 – punt a

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
(a) meta l-kundizzjonijiet speċjali jew it-trattament preferenzjali msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu jinkludu kundizzjonijiet favorevoli għall-persuna/i li jakkumpanjawhom jew li jgħinuhom inklużi assistent(i) personali jew kundizzjonijiet speċifiċi għall-annimali tal-għajnuna, dawn il-kundizzjonijiet	(a) meta l-kundizzjonijiet speċjali jew it-trattament preferenzjali msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu jinkludu kundizzjonijiet favorevoli għall-persuna/i li jakkumpanjawhom jew li jgħinuhom inklużi assistent(i) personali jew kundizzjonijiet speċifiċi għall-annimali tal-għajnuna, dawn il-kundizzjonijiet

favorevoli jew speċifiċi jingħataw fuq termini u kundizzjonijiet ugwali lill-persuna/i li jakkumpanjawhom jew li jgħinuhom, inklużi l-assistent(i) personali jew l-***annimali*** ta' għajnuna tad-detentur ta' Kard Ewropea tad-Diżabilità;	favorevoli jew speċifiċi jingħataw fuq termini u kundizzjonijiet ugwali lill-persuna/i li jakkumpanjawhom jew li jgħinuhom, inklużi l-assistent(i) personali jew ***il-klieb gwida u l-klieb*** ta' għajnuna tad-detentur ta' Kard Ewropea tad-Diżabilità;

Or. en

Ġustifikazzjoni

Nondiskriminazzjoni ta' persuni b'diżabilità. Il-persuni b'diżabilità jenħtieġ li jgawdu d-drittijiet kollha fuq l-istess bażi bħall-oħrajn. Dan jinkludi l-fatt li jkunu jistgħu jgawdu l-moviment liberu tal-persuni mingħajr xkiel għall-moviment tagħhom u bl-appoġġ individwali li kull persuna teħtieġ.

Emenda 29

Proposta għal direttiva
Artikolu 5 – paragrafu 3 – punt b

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
(b) meta l-kundizzjonijiet u l-faċilitajiet tal-parkeġġ imsemmija fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu jinkludu kundizzjonijiet favorevoli għall-persuna/i li jakkumpanjawhom jew li jgħinuhom, inklużi l-assistent(i) personali, dawn il-kundizzjonijiet favorevoli jingħataw fuq termini u kundizzjonijiet ugwali lill-persuna/i li jakkumpanjawhom jew li jgħinuhom, inklużi l-assistent(i) personali tad-detentur tal-Kard Ewropea għall-Parkeġġ għall-persuni b'diżabilità.	(b) meta l-kundizzjonijiet u l-faċilitajiet tal-parkeġġ imsemmija fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu jinkludu kundizzjonijiet favorevoli għall-persuna/i li jakkumpanjawhom jew li jgħinuhom, inklużi l-assistent(i) personali, dawn il-kundizzjonijiet favorevoli jingħataw fuq termini u kundizzjonijiet ugwali lill-persuna/i li jakkumpanjawhom jew li jgħinuhom, inklużi l-assistent(i) personali tad-detentur tal-Kard Ewropea għall-Parkeġġ għall-persuni b'diżabilità***, sakemm id-detentur tal-kard ikun qiegħed fil-vettura***.

Or. en

Ġustifikazzjoni

A personal assistant of a person with disabilities performs or collaborates with them in every day tasks, Bearing in mind that the purpose of the provision of support or assistance isto promote independent living and the inclusion of people with disabilities in the community; it's essential that persons accompanying or assisting the holder of the European Parking Card

are included. The aim of the regulation is not in itself to benefit the person accompanying or assisting the disabled person, so the legal provisions of this regulation are applicable as long as the card holder is in the vehicle.

Emenda 30

Proposta għal direttiva
Artikolu 5 – paragrafu 3a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	3a. Il-fornituri tas-servizz għandhom jikkonformaw mal-obbligi u l-miżuri li ġejjin:
	(a) Il-fornituri tas-servizzi huma obbligati jirrikonoxxu lid-detenturi tal-Kard Ewropea tad-Diżabilità bħala persuni li huma protetti b'mod speċjali kontra d-diskriminazzjoni fuq il-bażi ta' diżabilità billi jiggarantulhom id-dritt ta' aċċess fl-UE kollha għar-rimedji u l-mekkaniżmi disponibbli għalihom kontra l-ksur tad-drittijiet tagħhom.
	(b) Il-fornituri ta' servizzi għandhom jiżguraw li jipprovdu s-servizzi f'konformità mar-rekwiżiti ta' aċċessibbiltà stabbiliti f'din id-Direttiva.
	(c) Il-fornituri ta' servizzi għandhom jipproduċu l-informazzjoni meħtieġa f'konformità mal-Anness I u jispjegaw kif is-servizzi tagħhom jikkonformaw mar-rekwiżiti ta' aċċessibbiltà applikabbli. L-informazzjoni għandha ssir disponibbli għall-pubbliku f'forma li tkun aċċessibbli għall-persuni kollha b'diżabilità.
	(d) Fil-każ ta' nuqqas ta' nkonformità, il-fornituri ta' servizzi għandhom jieħdu l-miżuri korrettivi meħtieġa biex iġibu s-servizz f'konformità mar-rekwiżiti ta' aċċessibbiltà universali applikabbli.

Or. en

Ġustifikazzjoni

Dan il-paragrafu l-ġdid għandu l-għan li jipprevjeni r-riskju tat-tnaqqis tar-responsabbiltajiet tal-fornituri tas-servizzi u l-attivitajiet pubbliċi u privati. Il-preeminenza mogħtija fit-test lis-setgħa tal-operaturi li jiżguraw konformità ma' aċċess ugwali ma tistax tkun assoluta. Il-proposta jenħtieġ li tal-inqas tkun tinkludi sett minimu ta' obbligi ta' diliġenza dovuta biex tiġi żgurata sistema omoġenja ta' dmirijiet għall-fornituri tas-servizzi fl-UE kollha.

Emenda 31

Proposta għal direttiva
Artikolu 6 – paragrafu 2

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
2. Il-Kards Ewropej tad-Diżabilità maħruġa mill-Istati Membri għandhom jiġu rikonoxxuti b'mod reċiproku fl-Istati Membri kollha.	2. Il-Kards Ewropej tad-Diżabilità maħruġa mill-Istati Membri għandhom jiġu rikonoxxuti b'mod reċiproku fl-Istati Membri kollha ***u quddiem l-istituzzjonijiet kollha tal-UE***. ***Il-Kard Ewropea tad-Diżabilità tkun kompatibbli ma' kwalunkwe kard jew ċertifikat nazzjonali ta' rikonoxximent tad-diżabilità.***

Or. en

Ġustifikazzjoni

Il-Kards Ewropej tad-Diżabilità maħruġa mill-Istati Membri għandhom jiġu rikonoxxuti b'mod reċiproku fl-Istati Membri kollha u quddiem l-istituzzjonijiet kollha tal-UE. Il-Kard Ewropea tad-Diżabilità tkun kompatibbli ma' kwalunkwe kard jew ċertifikat nazzjonali ta' rikonoxximent tad-diżabilità.

Emenda 32

Proposta għal direttiva
Artikolu 6 – paragrafu 4

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
4. Il-Kard Ewropea tad-Diżabilità għandha tinħareġ jew tiġġedded mill-Istat Membru ta' residenza ***direttament jew*** wara applikazzjoni mill-persuna b'diżabilità. Din għandha tinħareġ u	4. Il-Kard Ewropea tad-Diżabilità għandha tinħareġ jew tiġġedded mill-Istat Membru ta' residenza wara applikazzjoni mill-persuna b'diżabilità. Din għandha tinħareġ u tiġġedded fl-istess perjodu

tiġġedded fl-istess perjodu stabbilit fil-leġiżlazzjoni nazzjonali applikabbli għall-ħruġ ta' ċertifikati ta' diżabilità, kards ta' diżabilità jew kwalunkwe dokument formali ieħor li jirrikonoxxi l-istatus ta' diżabilità ta' persuna b'diżabilità.	stabbilit fil-leġiżlazzjoni nazzjonali applikabbli għall-ħruġ ta' ċertifikati ta' diżabilità, kards ta' diżabilità jew kwalunkwe dokument formali ieħor li jirrikonoxxi l-istatus ta' diżabilità ta' persuna b'diżabilità. ***F'każ ta' bidla fil-pajjiż ta' residenza, il-perjodu ta' tiġdid jista' jiġi estiż b'6 sa 8 xhur.***

Or. en

Ġustifikazzjoni

Jenħtieġ li tiġi enfasizzata n-natura volontarja tal-Kard Ewropea tad-Diżabilità. Il-persuni b'diżabilità jistgħu jiddeċiedu huma stess jekk jixtiqux japplikaw għall-kard, mingħajr ma jkunu sfurzati jżommu l-kard sabiex juru d-diżabilità tagħhom.

Emenda 33

Proposta għal direttiva
Artikolu 6 – paragrafu 5a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	5a. Il-Kard Ewropea tad-Diżabilità tinħareġ (l-ewwel ħarġa u dawk sussegwenti) mingħajr ħlas, mingħajr ebda spiża għall-persuna li tapplika għaliha.

Or. en

Ġustifikazzjoni

Il-ħolqien ta' dritt ġdid ma għandux jinvolvi spejjeż addizzjonali, burokrazija żejda jew piżijiet amministrattivi oneruż għall-persuni b'diżabilità. Barra minn hekk, il-persuni b'diżabilità huma grupp ta' popolazzjoni estremament vulnerabbli f'termini soċjali u ekonomiċi, li għandhom jibbenefikaw minn din il-miżura ta' azzjoni pożittiva ta' eżenzjoni mill-ħlas għall-ħruġ tal-Kard Ewropea tad-Diżabilità.

Emenda 34

Proposta għal direttiva
Artikolu 6 – paragrafu 6

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
6. Il-validità tal-Kard Ewropea tad-Diżabilità maħruġa minn Stat Membru għandha tkun tal-anqas għall-istess durata bħal dik taċ-ċertifikat tad-diżabilità, il-kard tad-diżabilità jew kwalunkwe dokument formali ieħor bl-itwal durata għar-rikonoxximent tal-istatus ta' diżabilità tagħhom maħruġ lill-persuna kkonċernata mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru fit-territorju tiegħu.	6. Il-validità tal-Kard Ewropea tad-Diżabilità maħruġa minn Stat Membru għandha tkun tal-anqas għall-istess durata bħal dik taċ-ċertifikat tad-diżabilità, il-kard tad-diżabilità jew kwalunkwe dokument formali ieħor bl-itwal durata għar-rikonoxximent tal-istatus ta' diżabilità tagħhom maħruġ lill-persuna kkonċernata mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru fit-territorju tiegħu. ***F'każ ta' bidla fil-pajjiż ta' residenza, il-perjodu ta' tiġdid jista' jiġi estiż b'6 sa 8 xhur.***

Or. en

Ġustifikazzjoni

Il-validità u r-rikonoxximent reċiproku jqajmu kwistjonijiet ta' "nuqqas ta' protezzjoni" possibbli f'każ li ċittadin jibdel il-pajjiż ta' residenza, u l-proċess ta' applikazzjoni għal kard nazzjonali huwa itwal mill-validità tal-Kard Ewropea maħruġa mill-Istat Membru oriġinali.

Emenda 35

Proposta għal direttiva
Artikolu 6 – paragrafu 7a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	7a. L-aċċessibbiltà universali għandha tiġi żgurata matul il-proċess kollu relatat mal-format, ir-rikonoxximent reċiproku, il-ħruġ u l-validità tal-Kard Ewropea tad-Diżabilità.

Or. en

Ġustifikazzjoni

Tiġi żgurata aċċessibbiltà universali. Skont il-mandat stabbilit fl-Artikolu 9 tas-CRPD, il-Kard Ewropea tad-Diżabilità jenħtieġ li sservi biex tippromovi l-provvista ta' oġġetti, prodotti u servizzi f'kundizzjonijiet u formati aċċessibbli b'mod universali. Il-Kard Ewropea tad-Diżabilità jenħtieġ li tinħareġ fuq mezz tanġibbli u diġitali, fiż-żewġ każijiet aċċessibbli b'mod universali, inklużi kundizzjonijiet ta' aċċessibbiltà konjittiva.

Emenda 36

Proposta għal direttiva
Artikolu 6 – paragrafu 7b (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	7b. F'każ li l-istess persuna b'diżabilità jkollha kemm il-Kard Ewropea tad-Diżabilità kif ukoll il-Kard għall-Parkeġġ, se jiġu stabbiliti formuli flessibbli u sempliċi li jippermettu l-istess appoġġ materjali u/jew diġitali, sabiex jiġu evitati pożijiet amministrattivi bla bżonn.

Or. en

Ġustifikazzjoni

Il-proposta għandha l-għan li tevita duplikazzjoni ingombranti, burokrazija u pożijiet amministrattivi li nemmnu li teknoloġiji aċċessibbli ġodda jistgħu jevitaw faċilment.

Emenda 37

Proposta għal direttiva
Artikolu 7 – paragrafu 4

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
4. Il-Kard Ewropea għall-Parkeġġ għall-persuni b'diżabilità għandha tinħareġ jew tiġġedded mill-Istat Membru ta' residenza wara applikazzjoni mill-persuna b'diżabilità. ***Din għandha tinħareġ jew tiġġedded f'perjodu raġonevoli mid-data*** tal-applikazzjoni li ***ma għandux jaqbeż is-60 jum***.	4. Il-Kard Ewropea għall-Parkeġġ għall-persuni b'diżabilità għandha tinħareġ jew tiġġedded mill-Istat Membru ta' residenza wara applikazzjoni mill-persuna b'diżabilità. ***Il-preżentazzjoni*** tal-applikazzjoni ***għat-tiġdid tal-kard għall-parkeġġ fil-perjodu previst fir-regolamenti tal-Istat applikabbli, testendi l-validità tal-kard maħruġa qabel sar-riżoluzzjoni tal-proċedura. Fil-każ li l-applikazzjoni tiġi sottomessa fi żmien disgħin jum kalendarju wara d-data li*** fiha ***l-validità tal-aħħar kard maħruġa tkun skadiet, ikun mifhum li l-validità tal-kard se tkompli tkun valida sakemm tiġi riżolta l-***

proċedura ta' tiġdid korrispondenti.

Or. en

Ġustifikazzjoni

Nixtiequ nenfasizzaw l-importanza li l-validità u r-rikonoxximent tal-Kard Ewropea tad-Diżabilità ma għandhomx ikunu soġġetti għal proċeduri ta' estensjoni li jistgħu jwasslu għal sitwazzjonijiet ta' nuqqas ta' protezzjoni legali għall-persuni b'diżabilità.

Emenda 38

Proposta għal direttiva
Artikolu 9 – paragrafu 3a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	3a. Barra minn hekk, l-istituzzjonijiet Ewropej jeħtieġ li jxerrdu informazzjoni u taħriġ dwar il-Kard Ewropea tad-Diżabilità fuq bażi kontinwa, permezz ta' taħriġ suċċessiv u kampanji ta' sensibilizzazzjoni dwar l-użu tagħha, f'formati li jiżguraw aċċessibbiltà universali u bil-parteċipazzjoni ta' persuni b'diżabilità u l-organizzazzjonijiet rappreżentanti tagħhom. Din l-informazzjoni jenħtieġ li tinkludi b'mod ċar in-natura volontarja tal-kard. Linji ta' finanzjament speċifiċi jenħtieġ li jkunu disponibbli fi ħdan l-Unjoni għal dan il-għan.

Or. en

Ġustifikazzjoni

L-istituzzjonijiet Ewropej infushom, speċjalment il-Kummissjoni Ewropea, jenħtieġ li jkunu involuti b'mod attiv fl-għoti ta' informazzjoni dwar din l-għodda essenzjali biex jiġi żgurat il-moviment liberu tal-persuni fl-Unjoni, u biex jagħmlu dan billi tiġi żgurata l-aċċessibbiltà universali tagħha. Dawn il-kampanji se jgħinu biex tiżdied l-aċċettazzjoni u l-għarfien tal-kards. Inqisu wkoll li l-programmi ta' taħriġ għall-fornituri tas-servizzi madwar l-UE huma essenzjali sabiex jiġi żgurat li jiġu offruti servizzi adegwati.

Emenda 39

Proposta għal direttiva
Artikolu 9 – paragrafu 7a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	7a. Sabiex tiġi stabbilita sistema ta' informazzjoni ċentralizzata fil-livell tal-UE, ikun jeħtieġ li jinħoloq sit web li jkun fih l-informazzjoni kollha dwar il-Kard Ewropea tad-Diżabilità jew il-Karta Ewropea għall-Parkeġġ għal persuni b'diżabilità u, fejn applikabbli, kif wieħed japplika għaliha, f'format aċċessibbli universalment, fil-lingwi kollha tal-Unjoni Ewropea, inkluża l-lingwa tas-sinjali, u b'mod faċli li jinqara, u jenħtieġ li jiġu stabbiliti mezzi ta' komunikazjzoni alternattivi u awmentattivi.

Or. en

Ġustifikazzjoni

L-istabbiliment ta' sistema tal-informazzjoni ċentralizzata fil-livell tal-UE li taħżen id-data rilevanti tad-detenturi tal-Kard Ewropea tad-Diżabilità se tippermetti lill-fornituri tas-servizzi fl-Istati Membri kollha jivverifikaw faċilment l-awtentiċità tal-kard u jaċċessaw l-informazzjoni meħtieġa biex jipprovdu servizzi xierqa. Barra minn hekk, din is-sistema tista' tinkludi funzjoni ta' notifika f'ħin reali biex taġġorna l-validità tal-kards u tiżgura l-użu aġġornat u sigur tagħhom fl-Unjoni Ewropea kollha.

Emenda 40

Proposta għal direttiva
Artikolu 9 – paragrafu 7b (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	7b. Organizzazzjonijiet rappreżentattivi ta' persuni b'diżabilità jenħtieġ li jkunu involuti fil-proċess kollu ta' żvilupp, ippjanar, implimentazzjoni, monitoraġġ u evalwazzjoni.

Or. en

Ġustifikazzjoni

Djalogu ċivili. Din il-proposta hija ġġustifikata mill-prinċipju ta' djalogu ċivili u governanza konġunta b'mandat mis-CRPD. Is-soċjetà ċivili tad-diżabilità organizzata għandha rwol ewlieni x'taqdi fil-proċess leġiżlattiv kollu li jwassal għat-traspożizzjoni tal-istandard. L-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili jipprovdu għarfien espert u jirrappreżentaw l-interessi tal-persuni b'diżabilità fil-proċess.

Emenda 41

Proposta għal direttiva
Artikolu 13 – paragrafu 2 – punt a

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
(a) dispożizzjonijiet li bihom il-persuni b'diżabilità jistgħu jieħdu azzjoni skont id-dritt nazzjonali quddiem il-qrati jew quddiem il-korpi amministrattivi kompetenti f'każ ta' ksur tad-drittijiet tagħhom skont din id-Direttiva u skont id-dispożizzjonijiet nazzjonali li jimplimentaw din id-Direttiva;	(a) dispożizzjonijiet li bihom il-persuni b'diżabilità ***u l-organizzazzjonijiet rappreżentattivi tagħhom*** jistgħu jieħdu azzjoni skont id-dritt nazzjonali quddiem il-qrati jew quddiem il-korpi amministrattivi kompetenti f'każ ta' ksur tad-drittijiet tagħhom skont din id-Direttiva u skont id-dispożizzjonijiet nazzjonali li jimplimentaw din id-Direttiva;

Or. en

Ġustifikazzjoni

Djalogu ċivili. Din il-proposta hija ġġustifikata mill-prinċipju ta' djalogu ċivili u governanza konġunta b'mandat mis-CRPD. Is-soċjetà ċivili tad-diżabilità organizzata għandha rwol ewlieni x'taqdi fil-proċess leġiżlattiv kollu li jwassal għat-traspożizzjoni tal-istandard. L-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili jipprovdu għarfien espert u jirrappreżentaw l-interessi tal-persuni b'diżabilità fil-proċess.

Emenda 42

Proposta għal direttiva
Artikolu 13 – paragrafu 2a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	2a. Jenħtieġ li tiġi stabbilita awtorità biex jitwaqqaf mekkaniżmu istituzzjonali biex jimmonitorja u jikkontrolla l-konformità mar-regolamenti relatati mal-

	implimentazzjoni, il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tal-Karta Ewropea tad-Diżabilità.

Or. en

Ġustifikazzjoni

Il-proposta hija bbażata fuq il-ħtieġa li tiġi ggarantita applikazzjoni effettiva tal-istandard, li għaliha nqisu li huwa essenzjali li tiġi inkluża politika ta' konformità regolatorja u mekkaniżmu istituzzjonali għall-monitoraġġ u l-kontroll tal-konformità, flimkien ma' struttura biex jitmexxa l-ġbir ta' suġġerimenti u lmenti mill-utenti. Il-Kummissjoni Ewropea jenħtieġ li timmonitorja kontinwament l-implimentazzjoni tal-istandard u twettaq evalwazzjonijiet regolari tal-effettività tiegħu. Dan se jippermetti l-aġġustamenti meħtieġa u jiżgura l-benefiċċju tal-persuni b'diżabilità fl-UE.

Emenda 43

Proposta għal direttiva
Artikolu 18 – paragrafu 2

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
2. Huma għandhom japplikaw dawk id-dispożizzjonijiet minn jj/xx/ss [***30*** xahar wara d-data tad-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva].	2. Huma għandhom japplikaw dawk id-dispożizzjonijiet minn jj/xx/ss [***20*** xahar wara d-data tad-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva].

Or. en

Ġustifikazzjoni

Nemmnu li din hija regola essenzjali biex jiġu ggarantiti d-drittijiet tal-persuni b'diżabilità bħala ċittadini tal-Unjoni għandha tiġi applikata malajr kemm jista' jkun, ladarba jkunu tlestew il-formalitajiet kollha meħtieġa mil-liġi Ewropea.